

Monumentnummer*: 522398

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **22 augustus 2002**
Kadaster deel/nr **82717/26**

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>				
's-Hertogenbosch	's-Hertogenbosch		Noord-Brabant				
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
van der Does de Willeboissingel	6			5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	7 A	A		5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	8			5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	9			5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	6 A	A		5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	6 B	B		5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	6 C	C		5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	6 D	D		5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	7			5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	7 B	B		5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	7 C	C		5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	7 D	D		5211 CA	's-Hertogenbosch		
van der Does de Willeboissingel	8 A	A		5211 CA	's-Hertogenbosch		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
's-Hertogenbosch	I			172
's-Hertogenbosch	I	2245	A3	
's-Hertogenbosch	I	2245	A4	
's-Hertogenbosch	I			173
's-Hertogenbosch	I			171

Omschrijving**

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Inleiding.

Het WOONHUIS is gelegen op de hoek van de Van der Does de Willeboissingel en de Luybenstraat en sluit aan beide zijden aan op de belendende panden. Het woonhuis werd gebouwd in 1896, naar ontwerp van architect P. Th. Stornebrink. Het woonhuis toont de vormentaal van het Eclecticisme met elementen van de Neo-Renaissance en Chaletstijl en is karakteristiek voor de laat 19e-eeuwse luxueuze woonhuizen binnen de uitbreidingswijk 't Zand. Het woonhuis werd in 1996 gerestaureerd/gerenoveerd.

Omschrijving.

Het woonhuis heeft een globaal rechthoekige plattegrond, met een afgeschuinde noordoostelijke hoek. Het woonhuis telt deels twee, deels drie bouwlagen plus souterrain onder een plat dak met schilden, gedekt met verbeterde Hollandse pannen. Geprofileerde bakgoot op consoles. In het noordelijke en oostelijke dakschild kleine dakkapellen. De gevels zijn opgetrokken in baksteen met speklagen. Plint en waterlijsten in hardsteen. Op de hoek ter hoogte van de begane grond en eerste verdieping een houten erker, waarboven een houten hoektoren met puntdak, gedekt met leien. De oostelijke gevel van het woonhuis toont een driedelige opbouw. Geheel links een twee bouwlagen tellende, smalle gevelpartij, waarin de ingangspartij van het woonhuis is gelegen. Rechts hiervan een drielaags risalerend bouwdeel. Geheel rechts een drielaagse gevelpartij, met op de begane grond en eerste verdieping een houten erker. De ingangspartij bestaat uit een dubbele ingang met houten paneeldeuren met bovenlicht, bereikbaar via een hoge hardstenen stoep. Hierboven een venster met T-raam. In het risalerende geveldeel op de begane grond vierruits stolpvensters, op de eerste verdieping T-ramen en op de bovenverdieping zesruits stolpvensters. Ter hoogte van het souterrain kelderramen met tralies. De driezijdige houten erker heeft een rijke detaillering met houtsnijwerk en stijl- en regelwerk. Ter hoogte van de begane grond ramen met kleine roedenverdeling en tweedelige bovenlichten. Ter hoogte van de eerste verdieping eenruits ramen met bovenlichten in de vorm van vierpassen. In de vierkante toren boven de erker zesruits stolpramen. De noordelijke gevel bestaat eveneens uit een risaliet met dezelfde vensterindeling als de risalerende gevelpartij aan de Van der Does de Willeboissingel. Inwendig heeft het woonhuis nog grotendeels de oorspronkelijke dispositie. De deur rechts in de dubbele ingang geeft toegang tot een L-vormige gang. Tegen de oostelijke gevel de woonkamer/salon en een voormalige slaapkamer met serre in de erker. Aan de westelijke zijde van de gang kleinere vertrekken voor badkamer en keuken (oorspronkelijk slaap-/logeerkamers). De keuken bevond zich oorspronkelijk in het souterrain.

Waardering.

Het woonhuis is van algemeen belang. Het woonhuis heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling: het is illustratief voor de bebouwing met luxueuze herenhuizen langs de hoofdstraten van de laat 19e-eeuwse uitbreidingswijk 't Zand. Het woonhuis heeft architectuurhistorische waarde door de Eclectische stijl, karakteristiek voor de laat 19e-eeuwse bebouwing in de uitbreidingswijk 't Zand en door de rijke detaillering en het materiaalgebruik. Het woonhuis is van belang vanwege de plaats die het inneemt in het werk van architect P.Th. Stornebrink, die een belangrijk aandeel heeft gehad in de architectonische invulling van 't Zand. Het woonhuis heeft ensemblewaarde vanwege het belang van het markante hoekpand voor het aanzien van de wijk 't Zand. Het woonhuis is van belang vanwege de gaafheid.

Inleiding.

De twee WOONHUIZEN zijn gelegen aan de westelijke zijde van de Van der Does de Willeboissingel en maakt onderdeel uit van een blok met woonhuizen op de hoek Van der Does de Willeboissingel - Luybenstraat. De woonhuizen werden gebouwd in 1896, naar

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ontwerp van architect P. Th. Stornebrink. De woonhuizen vormen één architectonisch geheel en tonen de vormentaal van het Eclecticisme, met elementen van de Neo-Renaissance. Omschrijving.

De onderkelderde woonhuizen hebben een globaal rechthoekige plattegrond: de plattegronden van de twee woonhuizen zijn ten opzichte van elkaar gespiegeld. Twee bouwlagen onder een plat dak met schilden, gedekt met Tuiles du Nord-pannen en leien. Authentieke dakkapellen en nieuwe dakvensters in het schild boven de voorgevel. De gevels zijn opgetrokken in baksteen met speklagen, natuurstenen plint en waterlijst. Friezen met polychroom metselwerk in verblendsteen in de borstweringen en onder de waterlijst. De twee woonhuizen tellen in de voorgevel elk drie traveeën. In het midden van de gezamenlijke voorgevel de twee ingangen, bestaande uit een paneeldeur met bovenlicht in een door rondbogen geopend portaal. Hoge hardstenen stoep. Boven de dubbele ingangspartij een houten erker, eindigend in een arkeltoren onder hoog schilddak, gedekt met leien en bekroond met een sierhek. Onder de erker hardstenen consoles met bladornament. Aan weerszijden van de arkeltoren klauwstukken met natuurstenen obelisk. De woonhuizen hebben ter hoogte van de bel-etage en eerste verdieping T-vensters, ter hoogte van het souterrain stolpramen met traliewerk. De sober uitgevoerde achtergevel is deels gepleisterd en gaat gedeeltelijk schuil achter een éénlaags aanbouw onder plat en een moderne serre ter plaatse van de woonkamer. Op de bovenverdieping vensters met T-ramen, op de eerste verdieping, ter plaatse van een slaapkamer een modern raam. In de aanbouw rechts is de vensterindeling op diverse plaatsen gewijzigd. Stolpramen en kleine éénruits ramen ter hoogte van de toiletten. Kelderramen. In het inwendige is de oorspronkelijke dispositie bij Luybenstraat 8 in hoofdlijnen gehandhaafd. Op de bel-etage achter de ingang een vestibule met achtergelegen gang/trappenhuis. Rechts hiervan aan de voorzijde de voormalige salon, aan de achterzijde de woonkamer: oorspronkelijk waren deze d.m.v. een schuifdeur gescheiden. In het souterrain aan de voorzijde de keuken en het kolenhok, aan de achterzijde de kelder. Ook resteert nog een aantal oorspronkelijke elementen, onder meer in de gang op de bel-etage een decoratieve tegelvloer, in het souterrain een eenvoudiger tegelvloer. Eenvoudige stucplafonds in de voormalige salon, woonkamer en slaapkamers op eerste verdieping. In de gang en kamers op de verdiepingen houten vloeren. Houten trap met rijk gedetailleerde houten trappaal en balusters.

Aan de achterzijde van het huis zijn nog delen van een oorspronkelijke tuinmuur met ezelsrug aanwezig.

Waardering.

De twee woonhuizen zijn van algemeen belang. De woonhuizen hebben cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling: zij zijn illustratief voor de bebouwing met luxueuze herenhuizen langs de hoofdstraten van de laat 19e-eeuwse uitbreidingswijk 't Zand. De woonhuizen hebben architectuurhistorische waarde door de Eclectische stijl, karakteristiek voor de laat 19e-eeuwse bebouwing in 't Zand en door de rijke detaillering en het materiaalgebruik. De woonhuizen zijn van architectuurhistorisch belang vanwege de plaats die zij innemen in het werk van architect P. Th. Stornebrink, die een belangrijk aandeel heeft gehad in de architectonische invulling van 't Zand. De woonhuizen hebben als beeldbepalende panden ensemblewaarde vanwege het belang voor het aanzien van 't Zand. De woonhuizen zijn van belang vanwege de gaafheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument